

“Tak for din ansøgning om aktindsigt”

Processen med at skrive et følgebrev fra Gribskov Arkiv

Lene Rotne | Netværksmøde på Københavns Rådhus | 28. maj 2026

Dagsorden

- Baggrund
- Metode
- Data
- Brevet
- Målgruppen og sproget
- Afrunding

Baggrund

RETTE TIL EGEN
HISTORIE

Heldagskonference 2. oktober 2025

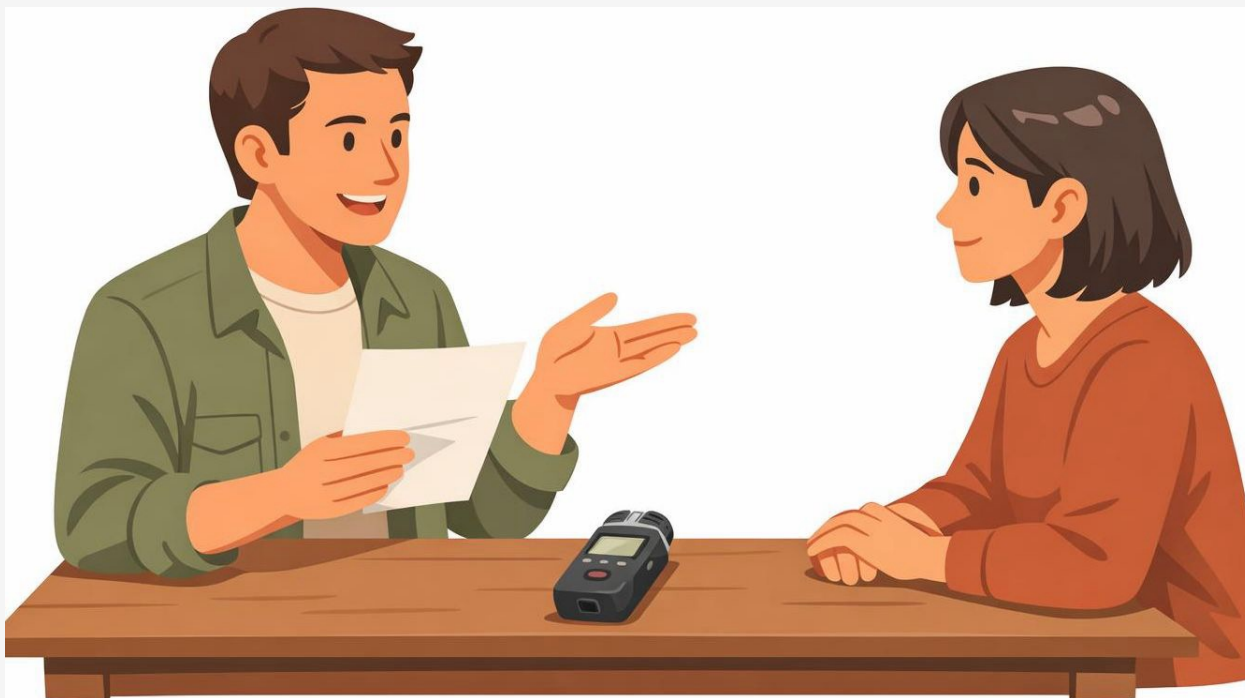
Lytte med når repræsentanter fra De Anbragtes Vilkår og Tidligere Anbragte Seniorer debatterer spørgsmål om skriftlighed og aktindsigt

Metode

Brev

Tænke højt-protokoller

Data

8 interviews a cirka 30 min.

Køn	5 kvinder, 3 mænd
Alder	30-76 år

Brevet

Baggrundstanker

Det skal ikke være et afgørelsesbrev.

Ud med jurasprog og kommunesprog!

Brevet skal tage modtageren i hånden og udtrykke forståelse, åbenhed og hjælpsomhed.

Opbygning

1. Hovedbudskabet – har vi fundet materiale?
2. Hvor har vi fundet materiale?
 - Begrænsninger og mangler
3. Proceduren – hvordan foregår det, når du har søgt aktindsigt?
4. Hvor kan du få yderligere hjælp?
5. Afrunding

Hovedbudskab – har vi fundet materiale?

Gribskov
Kommune

Adam Adamsen
Gribskov Vej 1
3230 Græsted

Sag: 19.02.18-G01-XX-XX

1. januar 2025

Gribskov Arkiv har fundet materiale til din aktindsigt

Kære [navn]

Tak for din ansøgning om aktindsigt hos Gribskov Kommune. Kommunen har behandlet din sag og kontaktet Gribskov Arkiv for at spørge, om vi har ældre materiale om dig og din sag.

Gribskov Arkiv har fundet materiale til din aktindsigt i vores arkiver.

Materialet er vedhæftet som PDF.

Hvor har vi fundet materiale?

Vi har søgt efter oplysninger om dig i alle relevante arkivsystemer. Her har vi søgt både på dit og på dine forældres cpr-nummer. Vi har fundet materiale om dig i disse IT-systemer:

BORGERSAG

Kommunens system til notater, e-mails, scannede dokumenter, kontrakter, aftaler og breve. Der vil ofte være et sagsnummer.

BØRNESAG

Kommunens system til notater, e-mails, scannede dokumenter, kontrakter, aftaler og breve om borgere under 18 år. Der vil ofte være et sagsnummer.

NOVAX

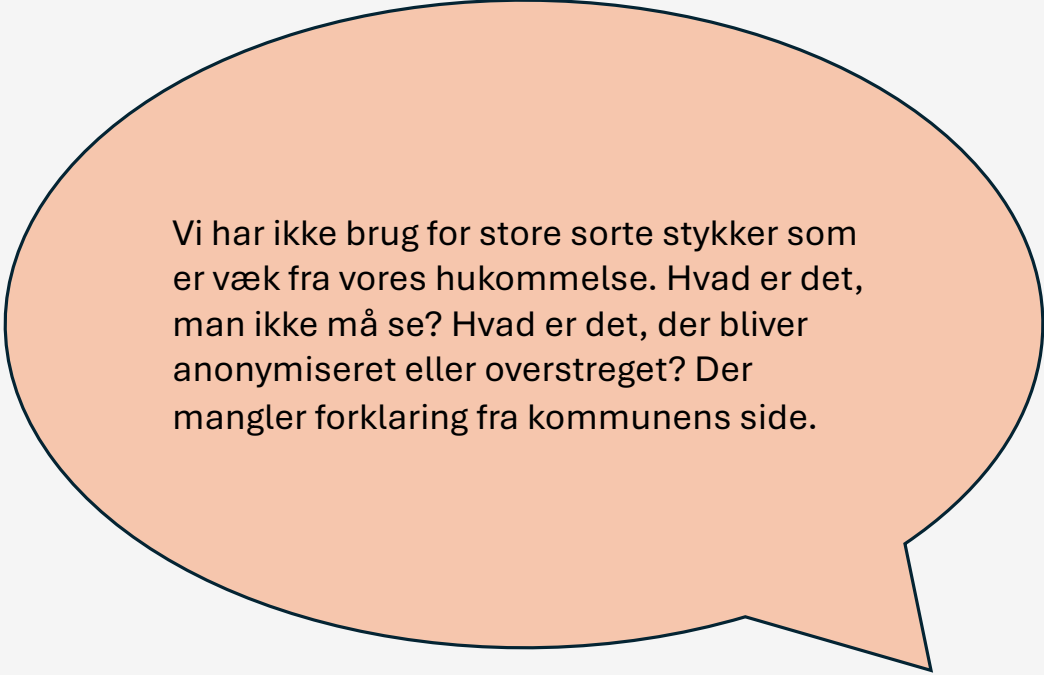
Et IT-system, som sundhedsplejen, sundhedscentre, rusmiddelcentre og PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) bruger til dokumenter og notater. Her er der ikke altid et sagsnummer, fordi dokumenterne er knyttet til dit cpr-nummer.

Begrænsninger og mangler

Begrænsninger og mangler

Det er Gribskov Kommune, der har afgørelseskompetencen. Det vil sige, at det er kommunen, der afgør, hvad du kan få adgang til og i hvilket omfang. Det er også kommunen, der afgør, om nogle oplysninger i materialet skal anonymiseres (overstreges). Hvis du har spørgsmål til overstregningerne, skal du derfor henvende dig direkte til kommunen på [kontaktinfo ind](#).

Kommunens overstregninger

Vi har ikke brug for store sorte stykker som er væk fra vores hukommelse. Hvad er det, man ikke må se? Hvad er det, der bliver anonymiseret eller overstreget? Der mangler forklaring fra kommunens side.

Proceduren

Hvor kan du få
hjælp, hvis du
har spørgsmål
til materialet?

Hvor kan du få hjælp, hvis du har spørgsmål til materialet?

Som en del af projektet *Retten til egen historie* www.rettentilegenhistorie.dk, kan du hos Danmarks Forsorgsmuseum få ekstra rådgivning, hjælp og støtte til at:

- Ansøge om aktindsigt/arkivadgang i kommunale arkiver.
- Læse og bearbejde indholdet af dine børnesagsakter.
- Udarbejde dit slægtstræ.
- Klage over en delvis aktindsigt/arkivadgang.
- Forstå generelle forhold omkring anbringelser.

Du finder deres kontaktoplysninger her:

- Mail: kontakt@rettentilegenhistorie.dk
- Telefon: 23 48 23 48 (man-tirs. 9-14).

Afrunding

Hos Gribskov Arkiv vil vi også gerne hjælpe dig, så godt som vi overhovedet kan. Hvis du er i tvivl om noget undervejs, har brug for hjælp til at forstå materialet eller måske oplever, det er svært at finde rundt i materialet, er du også meget velkommen til at kontakte mig hos Gribskov Arkiv.

Med venlig hilsen

Bent Bentsen

Arkivar

Gribskov Arkiv, Center for Byudvikling og Kultur

Tlf.: 12345678

E-mail: Arkiv@Gribskov.dk

Målgruppen og sproget

Mistillid

Vi stoler ikke på sagsbehandlerne på nogen måde overhovedet. Vi har ikke en oplevelse af, at de er et serviceorgan for os. Vi har en oplevelse af, at det de gør, det er, at de vil skjule så mange informationer som overhovedet muligt.

De er altså ikke vores bedste venner i kommunen. Det er de ikke.

”Kære xxx”

Det er meget rart – jeg tror faktisk aldrig, jeg har oplevet, at et brev fra kommunen startede med ”Kære”. Jeg kan godt lide det. Det gør det mere personligt. Det er overhovedet ikke en kommunemåde at skrive på. Det er sjovt, det kan betyde så meget...

”Afgørelse”

Gribskov Arkiv har fundet materiale til din aktindsigt i vores arkiver.

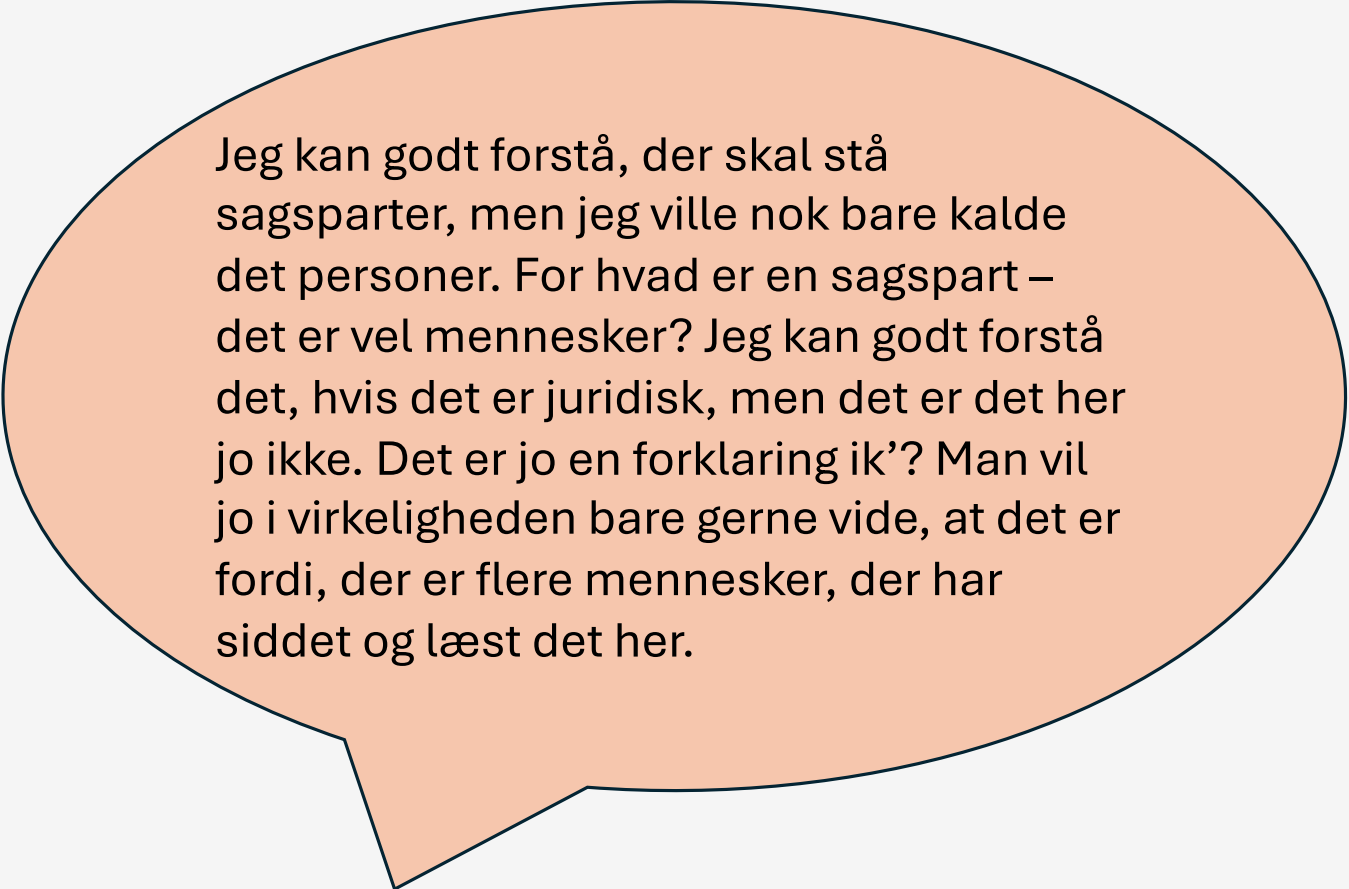
Materialet er vedhæftet som PDF.

Det kan være en stor beslutning at søge aktindsigt i din egen sag. Måske oplever du, at det er svært at læse det materiale, du nu sidder med, fordi der kan være oplysninger, der er nye for dig. Brevet her er ikke et afgørelsesbrev. Det er et brev fra arkivet, hvor vi gerne vil fortælle om:

- hvor har vi fundet materialet.
- hvordan det foregår, når vi har modtaget din ansøgning.
- hvor du kan få hjælp, hvis du har spørgsmål til materialet.

”Kommunesprog”

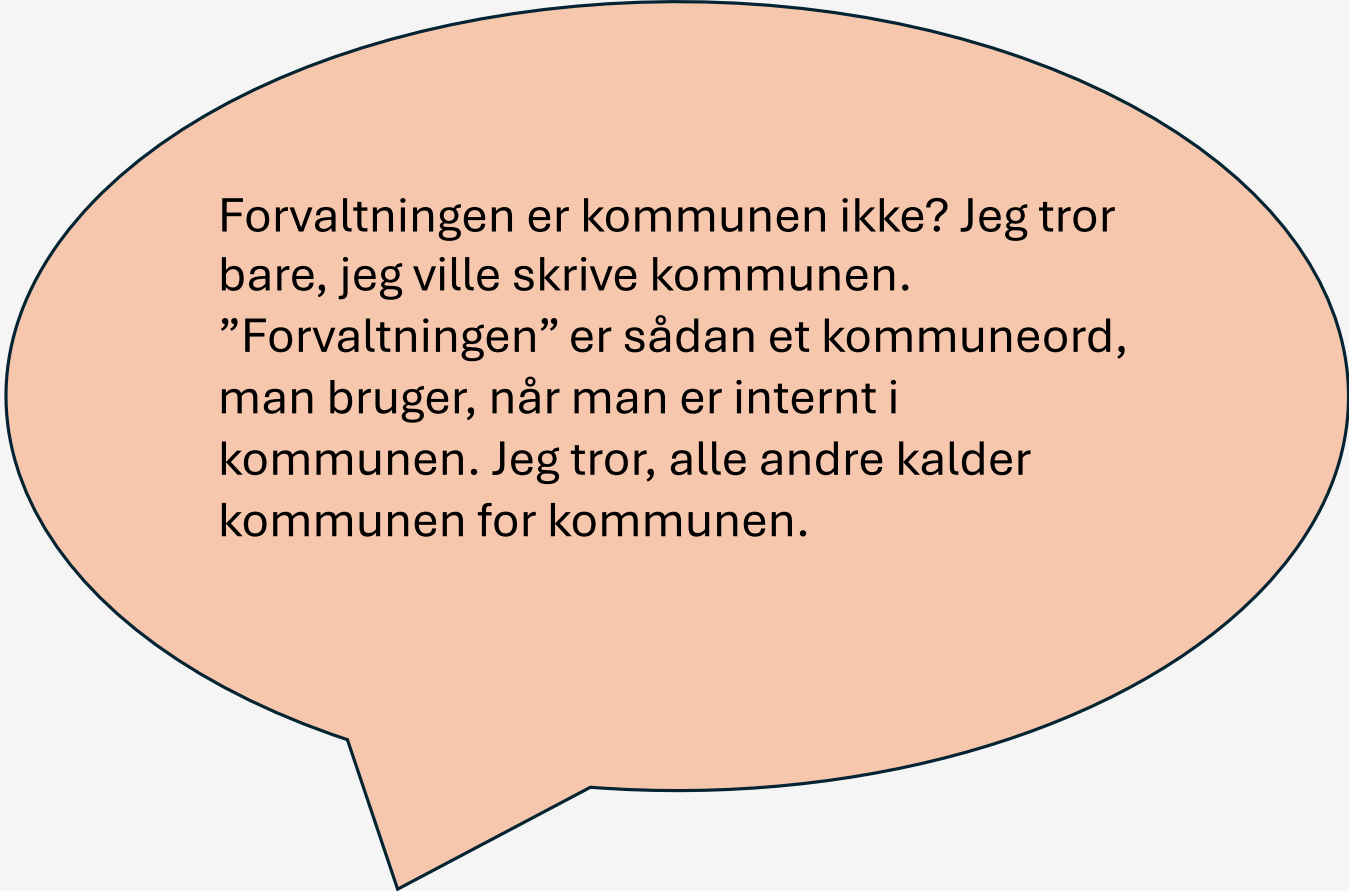
Der kan også være flere versioner af det samme dokument, hvis dokumentet har været under løbende behandling, eller er blevet sendt frem og tilbage mellem flere sagsparter.

Jeg kan godt forstå, der skal stå sagsparter, men jeg ville nok bare kalde det personer. For hvad er en sagspart – det er vel mennesker? Jeg kan godt forstå det, hvis det er juridisk, men det er det her jo ikke. Det er jo en forklaring ik'? Man vil jo i virkeligheden bare gerne vide, at det er fordi, der er flere mennesker, der har siddet og læst det her.

”Kommunesprog”

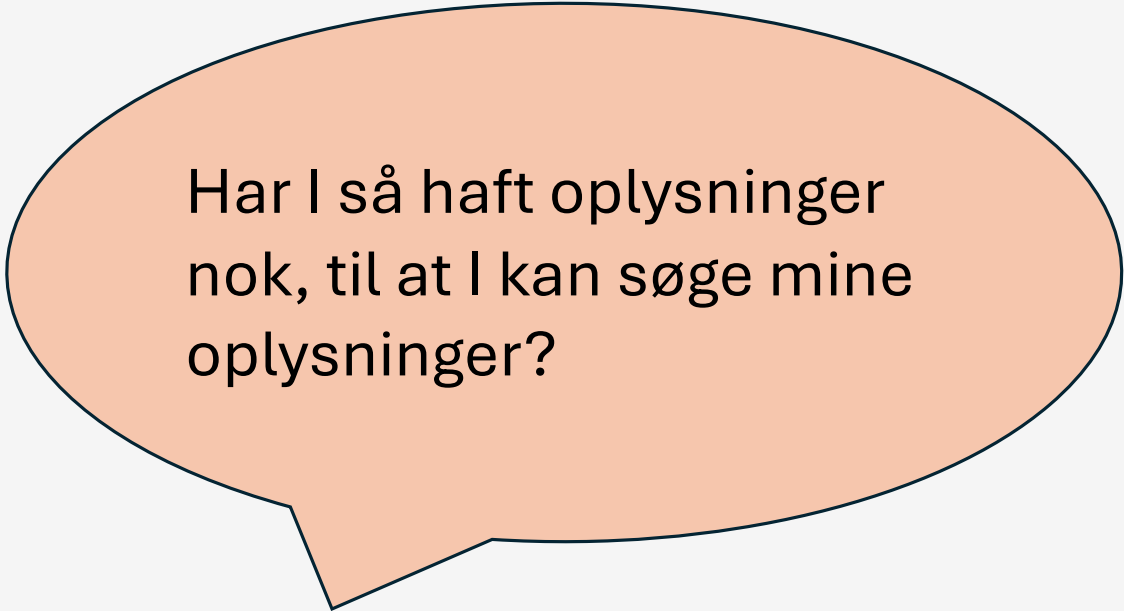
Der kan også været sket fejl i journalisering, opbevaring, eller aflevering fra forvaltningen til arkivet, hvilket gør, at vi ikke kan finde alle sager.

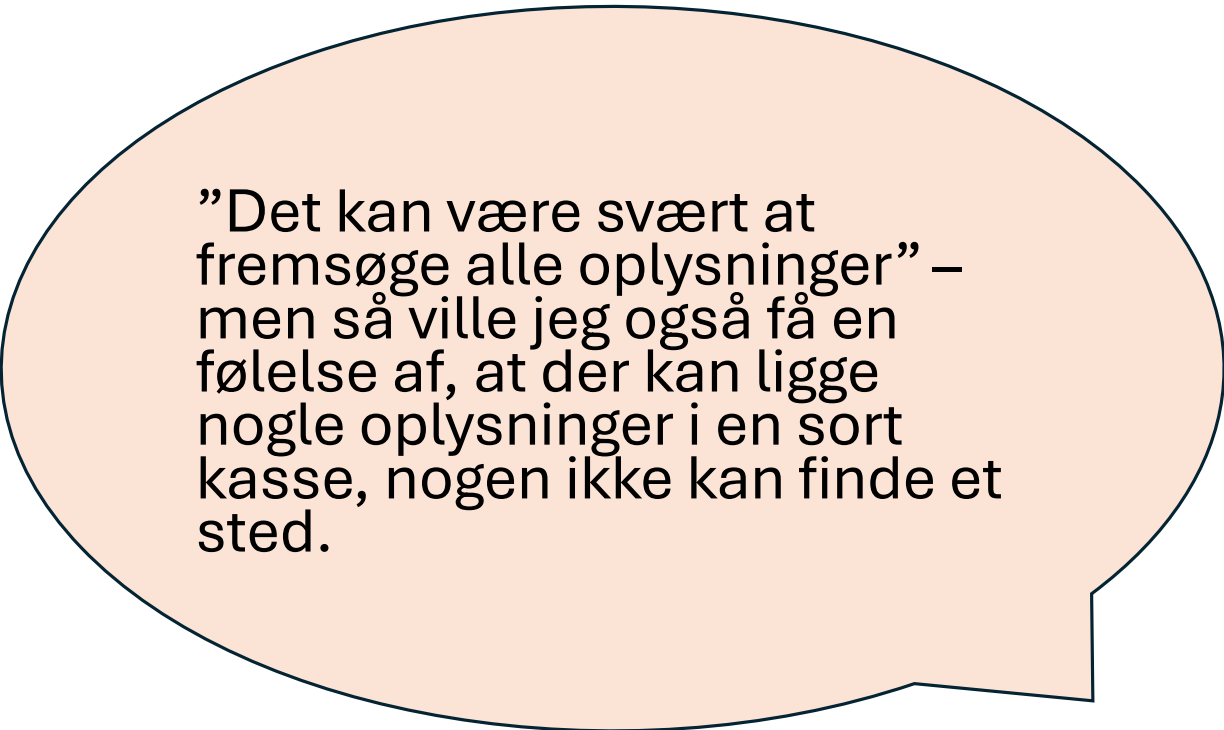
Forvaltningen er kommunen ikke? Jeg tror bare, jeg ville skrive kommunen.
"Forvaltningen" er sådan et kommuneord, man bruger, når man er internt i kommunen. Jeg tror, alle andre kalder kommunen for kommunen.

Hvordan kan mistillid opstå – og hvordan skriver man sig ud af det?

Arkivet søger altid ud fra de oplysninger, der er til rådighed. Da der kan være stor forskel på, hvordan de enkelte arkivserier er ordnet, kan manglende oplysninger have afgørende indflydelse på, om vi kan fremsøge alle ønskede oplysninger.

Har I så haft oplysninger
nok, til at I kan søge mine
oplysninger?

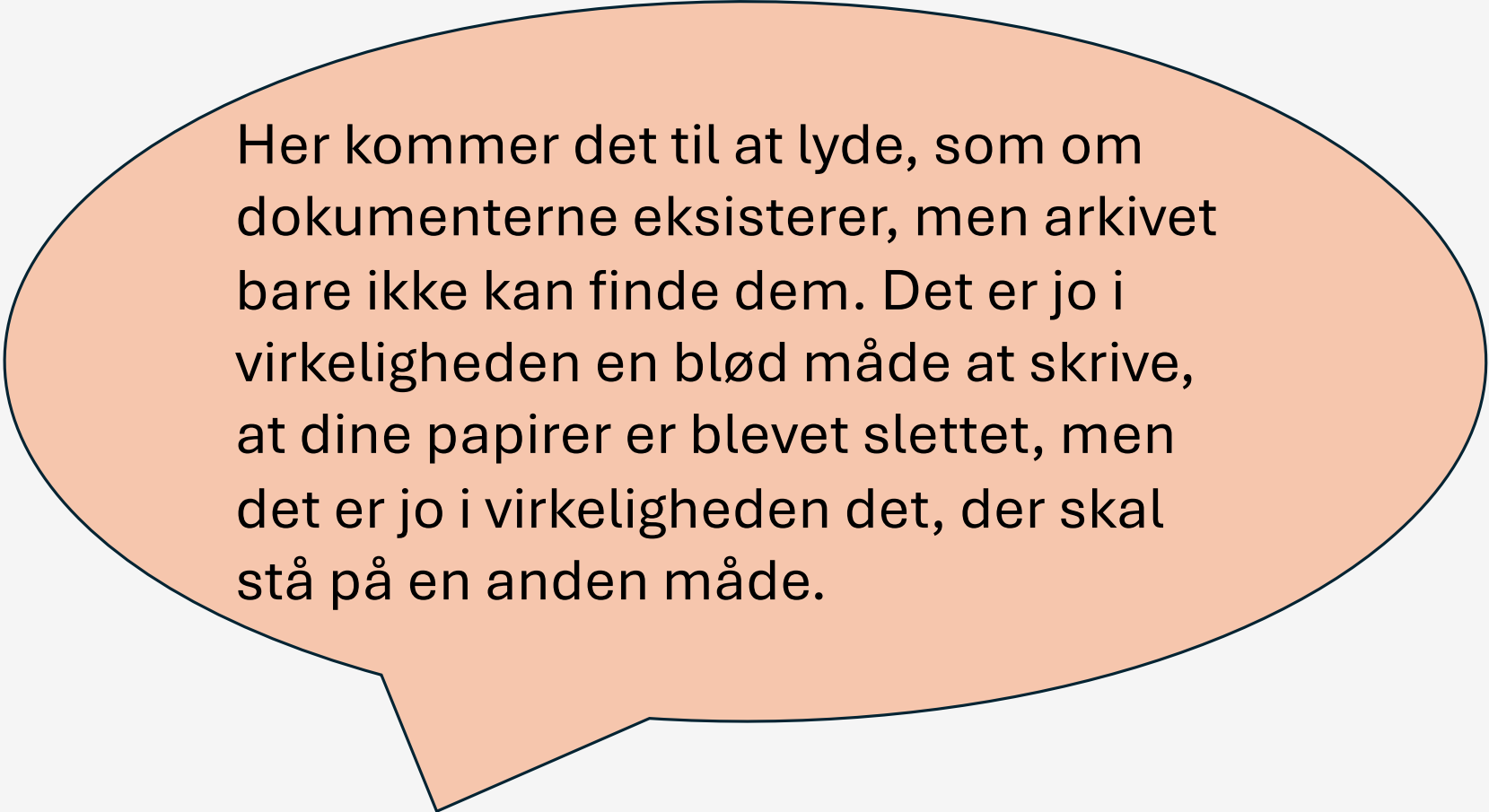
”Det kan være svært at fremsøge alle oplysninger” – men så ville jeg også få en følelse af, at der kan ligge nogle oplysninger i en sort kasse, nogen ikke kan finde et sted.

Ny version

Vi har søgt efter oplysninger om dig i alle relevante arkivsystemer. Her har vi søgt både på dit og på dine forældres cpr-nummer. Vi har fundet materiale om dig i disse IT-systemer:

Hvordan kan mistillid opstå – og hvordan skriver man sig ud af det?

Desværre er det heller ikke alt, som bliver bevaret på arkivet. Kommunens arkiver bevarer efter Rigsarkivets bekendtgørelser, og der har over tid også været forskel på hvad, og hvor meget, man har bevaret. Derfor kan der være mangler i arkivet. Fx har man i perioder ikke bevaret alt på det sociale område, og det kan betyde, at arkivet ikke kan finde alle dokumenter på din sag.

Her kommer det til at lyde, som om dokumenterne eksisterer, men arkivet bare ikke kan finde dem. Det er jo i virkeligheden en blød måde at skrive, at dine papirer er blevet slettet, men det er jo i virkeligheden det, der skal stå på en anden måde.

Ny version

Måske vil du opleve, at arkivet desværre ikke har så mange dokumenter, der handler om din sag. I en lang periode var det nemlig lovligt for kommuner at smide børnesager ud, og først fra 2014 skulle alle børnesager bevares. Der kan desværre også være sket fejl, fx når kommunen har afleveret dokumenter til arkivet.

Du kan kontakte Retten til egen historie, hvis du har brug for hjælp til at undersøge, om du kan søge egne oplysninger andre steder.

Afrunding

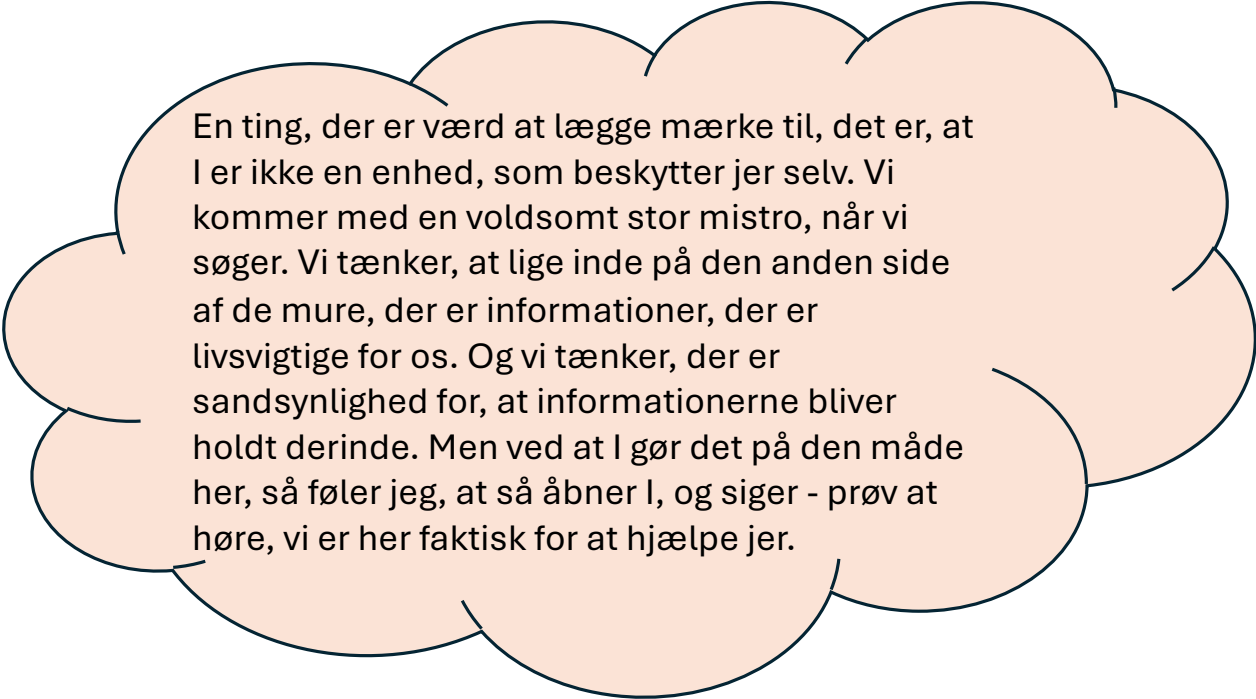
Når der ikke er noget materialet i arkivet

Skriv som det er - vi kan desværre ikke finde de oplysninger, du søger. Men vi vil gerne hjælpe med lidt billeder, da vi ved, det er en vigtig del for dig at finde frem til din forhistorie fra barnsben. Man kan måske finde billeder af de steder, vedkommende har været anbragt på. Skrive lidt om stederne - hvem er var forstander osv. – for at give dem noget, for man bliver skuffet, hvis der ikke er noget.

Taknemmelighed

Jeg ville selv blive glad ved at få det brev. Det er et meget ømt punkt for de mennesker, som sidder og skal have de her papirer.

Vi kan jo ikke forvente, at I hiver I alle sager ned og kigger - skulle der ligge et eller andet på mig? Det gjorde der ikke under Adam Adamsen. Ligger der så noget under Bente Bentsen? Det skal man jo ikke. Men I viser på den måde, at I har gjort, hvad I kan.

En ting, der er værd at lægge mærke til, det er, at I er ikke en enhed, som beskytter jer selv. Vi kommer med en voldsomt stor mistro, når vi søger. Vi tænker, at lige inde på den anden side af de mure, der er informationer, der er livsvigtige for os. Og vi tænker, der er sandsynlighed for, at informationerne bliver holdt derinde. Men ved at I gør det på den måde her, så føler jeg, at så åbner I, og siger - prøv at høre, vi er her faktisk for at hjælpe jer.

Tak for opmærksomheden

Kontakt

lenerotne@gmail.com